



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 107/12

Λουξεμβούργο, 5 Σεπτεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-42/11
Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αναγνωρίζουν αποκλειστικώς και μόνον υπέρ των ημεδαπών τη δυνατότητα μη εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο πλαίσιο διαδικασίας εκτελέσεως, στο έδαφός τους, ποινής φυλακίσεως η οποία έχει επιβληθεί με δικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος

Αντιβαίνει στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας η γαλλική ρύθμιση που αποκλείει απολύτως και αυτομάτως τη δυνατότητα των υπηκόων των άλλων κρατών μελών, οι οποίοι κατοικούν ή διαμένουν στη Γαλλία, να εκτίσουν την ποινή τους στο εν λόγω κράτος μέλος

Η απόφαση-πλαίσιο σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης¹ προβλέπει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν, καταρχήν, να εκτελούν τα εντάλματα αυτά. Συγκεκριμένα, η εθνική δικαστική αρχή (δικαστική αρχή εκτελέσεως) αναγνωρίζει κατόπιν στοιχειώδους ελέγχου την αίτηση παραδόσεως ενός προσώπου η οποία υποβάλλεται από τη δικαστική αρχή άλλου κράτους μέλους (δικαστική αρχή εκδόσεως) προκειμένου να καταστεί δυνατή είτε η άσκηση ποινικής διώξεως είτε η εκτέλεση ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, η δικαστική αρχή εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί να παραδώσει το εκζητούμενο πρόσωπο. Μία από τις περιπτώσεις αυτές συντρέχει όταν έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης με σκοπό την εκτέλεση ποινής φυλακίσεως κατά προσώπου το οποίο είτε διαμένει στο κράτος μέλος της εκτελέσεως είτε είναι υπήκοος ή κάτοικός του, και το εν λόγω κράτος μέλος δεσμεύεται να εκτελέσει την ως άνω ποινή στο έδαφός του².

Η γαλλική ρύθμιση³, η οποία μεταφέρει την απόφαση-πλαίσιο στην εσωτερική έννομη τάξη, προβλέπει ότι δυνατότητα αρνήσεως της εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης για τον λόγο αυτό αναγνωρίζεται μόνον ως προς εκζητούμενα πρόσωπα που έχουν τη γαλλική ιθαγένεια.

Ενώπιον του εφετείου της Amiens (Γαλλία) κινήθηκε διαδικασία για την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης το οποίο είχε εκδοθεί στις 14 Σεπτεμβρίου 2006 από το πλημμελειοδικείο της Λισσαβώνας (Πορτογαλία) κατά του Lopes Da Silva Jorge. Το πορτογαλικό δικαστήριο είχε καταδικάσει, το 2003, τον Lopes Da Silva Jorge, Πορτογάλο υπήκοο, σε φυλάκιση πέντε ετών για διακίνηση ναρκωτικών. Το 2009, αυτός συνήψε γάμο με Γαλλίδα υπήκοο με την οποία κατοικεί στη Γαλλία. Εξάλλου, από τον Φεβρουάριο του 2008 εργάζεται σε γαλλική εταιρία με σύμβαση αορίστου χρόνου ως οδηγός υπεραστικών λεωφορείων.

Ο Lopes Da Silva Jorge, ο οποίος δεν συναίνεσε στην παράδοσή του στις πορτογαλικές αρχές, ζήτησε να εκτίσει την ποινή φυλακίσεως στη Γαλλία, επικαλούμενος την ύπαρξη λόγου μη εκτελέσεως του επίμαχου ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και τον σεβασμό του δικαιώματός του προστασίας της ιδιωτικής και της οικογενειακής του ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (άρθρο 8). Στις 20 Μαΐου 2010 ο γενικός εισαγγελέας του εφετείου της Amiens, αφού τον ενημέρωσε για το περιεχόμενο του εντάλματος σύλληψής του, διέταξε την κράτησή του.

¹ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190, σ. 1).

² Άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαισίου.

³ Άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Το εφετείο της Amiens ερωτά το Δικαστήριο αν είναι συμβατή με την απόφαση-πλαίσιο η γαλλική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι υφίσταται μόνο για τους ημεδαπούς η δυνατότητα να μην παραδοθούν στις αλλοδαπές αρχές και να εκτελεστεί στο εθνικό έδαφος ποινή φυλακίσεως που έχει επιβληθεί με δικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, αποκλείοντας έτσι απολύτως και αυτομάτως τους υπηκόους άλλων κρατών μελών, οι οποίοι διαμένουν ή κατοικούν στη Γαλλία.

Στη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, μολονότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται, καταρχήν, να εκτελούν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, εντούτοις έχουν την ευχέρεια να επιτρέπουν, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, στις αρμόδιες δικαστικές αρχές να αποφασίζουν ότι η ποινή που έχει επιβληθεί πρέπει να εκτελεστεί στο έδαφος του κράτους μέλους εκτελέσεως. Κατά την απόφαση-πλαίσιο, μία εκ των περιπτώσεων αυτών συντρέχει όταν το εκζητούμενο πρόσωπο «διαμένει στο κράτος μέλος εκτέλεσης, είναι υπήκοος ή κάτοικός του» και το εν λόγω κράτος μέλος δεσμεύεται να εκτελέσει την επιβληθείσα ποινή σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο. Κατά πάγια νομολογία, αυτός ο λόγος προαιρετικής μη εκτελέσεως έχει ιδίως ως σκοπό να παρασχεθεί στη δικαστική αρχή εκτελέσεως η δυνατότητα να αποδώσει βαρύνουσα σημασία στην ενίσχυση των πιθανοτήτων κοινωνικής επανεντάξεως του εκζητούμενου μετά την έκτιση της ποινής. Πρόκειται για έναν θεμιτώς επιδιωκόμενο σκοπό, εφόσον αποδειχθεί η ύπαρξη ορισμένου βαθμού ενσωματώσεως του προσώπου αυτού στην κοινωνία του οικείου κράτους μέλους.

Όπως έχει ήδη αποφανθεί το Δικαστήριο⁴, κατά παρέκκλιση από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την εφαρμογή του συγκεκριμένου λόγου αρνήσεως της εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στους ημεδαπούς ή στους υπηκόους άλλου κράτους μέλους, οι οποίοι έχουν διαμείνει νομίμως στην επικράτειά τους επί πέντε έτη αδιαλείπτως. Η προϋπόθεση αυτή μπορεί, πράγματι, να θεωρηθεί ικανή να διασφαλίσει ότι ο εκζητούμενος είναι αρκούντως ενταγμένος στην κοινωνία του κράτους μέλους εκτελέσεως.

Εντούτοις, τα κράτη μέλη δεν μπορούν, καθόσον άλλως θα θιγόταν η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας⁵, να περιορίσουν την εφαρμογή του συγκεκριμένου λόγου μη εκτελέσεως εντάλματος μόνο στους ημεδαπούς, αποκλείοντας απολύτως και αυτομάτως τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών, που έχουν στο κράτος μέλος εκτελέσεως την κατοικία ή τη διαμονή τους –όροι στους οποίους τα κράτη μέλη πρέπει να προσδίδουν το ίδιο περιεχόμενο– και ανεξαρτήτως των δεσμών τους με το εν λόγω κράτος.

Η διαπίστωση αυτή δεν συνεπάγεται ότι το κράτος αυτό πρέπει κατ' ανάγκη να αρνηθεί την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που έχει εκδοθεί κατά οποιουδήποτε προσώπου κατοικεί ή διαμένει στο έδαφός του. Ωστόσο, εφόσον υφίσταται ένας βαθμός ενσωματώσεως στην κοινωνία του εν λόγω κράτους μέλους ανάλογος με των ημεδαπών, πρέπει να παρέχεται στη δικαστική αρχή εκτελέσεως η ευχέρεια να εκτιμήσει αν υπάρχει έννομο συμφέρον το οποίο δικαιολογεί την εκτέλεση στο έδαφος του κράτους μέλους εκτελέσεως (εν προκειμένω στη Γαλλία) της ποινής που επιβλήθηκε στο κράτος μέλος εκδόσεως (εν προκειμένω στην Πορτογαλία).

Το Δικαστήριο απαντά επίσης ότι το στοιχείο το οποίο προβάλλει η Γαλλία, ισχυριζόμενη ότι βάσει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας⁶ δεν θα μπορούσε να δεσμευτεί να εκτελέσει ποινή που επιβλήθηκε σε άλλο κράτος μέλος παρά μόνον αν επρόκειτο για Γάλλο υπήκοο, δεν δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση ενός προσώπου που έχει την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους και ενός ημεδαπού.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 2008, Wolzenburg (C-123/08), βλ. επίσης Ανακοινωθέν Τύπου [n° 86/09](#).

⁵ Άρθρο 18 ΣΛΕΕ.

⁶ Συναφώς, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι, αντιθέτως προς άλλα κράτη μέλη, η Γαλλία δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για τη διεθνή ισχύ των ποινικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 28 Μαΐου 1970, ούτε της Συμβάσεως η οποία συνήφθη στις 13 Νοεμβρίου 1991 μεταξύ των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εκτέλεση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων. Αντιθέτως, όπως όλα τα άλλα κράτη μέλη, η Γαλλία έχει επικυρώσει την υπογραφέισα στο Στρασβούργο, στις 21 Μαρτίου 1983, Σύμβαση για τη μεταφορά των καταδίκων, της οποίας το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', προβλέπει ότι η μεταφορά καταδίκου για τη συνέχιση της έκτισης της ποινής του είναι δυνατή μόνο στο κράτος της ιθαγένειάς του. Το Δικαστήριο απέρριψε το ως άνω επιχείρημα, επισημαίνοντας ότι η εν λόγω Σύμβαση απλώς επιτρέπει στη Γαλλία, χωρίς να την υποχρεώνει, να περιορίσει μόνο στους υπηκόους της τη δυνατότητα εκτελέσεως στο γαλλικό έδαφος ποινής που επιβλήθηκε στην αλλοδαπή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582